

ПРАКТИЧНА РОБОТА №3

Тема заняття: *Розслідування нещасного випадку в галузі.*

Мета роботи: Ознайомитися із порядком розслідування та обліку нещасних випадків на виробництві відповідно до чинної нормативно-правової бази; навчитися складати акт про нещасний випадок за формою Н-1.

Література: [1] с. 26-43; [2] с. 180-234.

ПРОГРАМА РОБОТИ

1. Ознайомитися з порядком розслідування та обліку нещасних випадків на виробництві.
2. Навести порядок повідомлення про нещасні випадки на виробництві.
3. Визначити склад комісії з розслідування нещасного випадку.
4. Вказати обов'язки комісії з розслідування нещасного випадку.
5. Користуючись наведеними поясненнями, заповнити акт про нещасний випадок за формою Н-1 згідно завдання викладача та варіанту (табл. 3.1).
6. Зробити висновок про особливості процесу розслідування нещасних випадків в залежності від їх характеру.

Таблиця 3.1 – Вихідні дані для виконання роботи відповідно до варіанту.

№ варіанту	Нещасний випадок
I	Перелом руки внаслідок захвату одягу патроном токарно-гвинторізного верстата
II	Травма спини при заміні колеса на комбайні без спеціального підйомника
III	Електроофтальмія підсобного робітника в період проведення зварювальних робіт
IV	Електротравма внаслідок порушення техніки безпеки при заміні запобіжника на силовому щиті

ТЕОРЕТИЧНІ ВІДОМОСТІ

1. Розслідування та облік нещасних випадків.

Нещасний випадок – це обмежена в часі подія або раптовий вплив на працівника небезпечного виробничого фактору або середовища, що сталися у процесі виконання ним трудових обов'язків, унаслідок яких заподіяно шкоду здоров'ю, або настала смерть.

Нещасні випадки на виробництві мають розглядатися відповідно до "Порядку розслідування та ведення обліку нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві", затвердженого постановою КМУ від 30 листопада 2011 р. №1232.

Розслідуванню підлягають раптові погіршення стану здоров'я, поранення, травми, у тому числі отримані внаслідок тілесних ушкоджень, заподіяних іншою особою, гострі професійні захворювання і гострі професійні та інші отруєння, теплові удари, опіки, обмороження, утоплення, ураження електричним струмом, блискавкою та іонізуючим випромінюванням, інші ушкодження, отримані внаслідок аварій, пожеж, стихійного лиха (землетруси, зсуви, повені, урагани та інші

надзвичайні події), контакту з тваринами, комахами та іншими представниками фауни і флори, що призвели до втрати працівником працездатності на один робочий день чи більше або до необхідності переведення потерпілого на іншу (легшу) роботу терміном не менш як на один робочий день, а також випадки смерті на підприємстві (далі - нещасні випадки).

За висновками роботи комісії з розслідування визнаються пов'язаними з виробництвом і складається акт за формою Н-1 про нещасні випадки, що сталися з працівниками під час виконання трудових (посадових) обов'язків, у тому числі у відрядженні.

Нещасні випадки, що сталися внаслідок раптового погіршення стану здоров'я працівника визнаються пов'язаними з виробництвом і про них складається акт за формою Н-1 за умови, що погіршення стану здоров'я працівника сталося внаслідок впливу небезпечних чи шкідливих виробничих факторів або якщо потерпілий не проходив медичного огляду, передбаченого законодавством, а робота, що виконувалась, була протипоказана потерпілому відповідно до медичного висновку про стан його здоров'я.

Якщо за висновками роботи комісії з розслідування прийнято рішення, що про нещасний випадок не повинен складатися акт за формою Н-1, про такий нещасний випадок складається акт за формою НТ (невиробничий травматизм) відповідно до Порядку розслідування та обліку нещасних випадків невиробничого характеру.

Про кожний нещасний випадок свідок, працівник, який його виявив, або сам потерпілий повинні негайно повідомити безпосереднього керівника робіт чи іншу уповноважену особу підприємства і вжити заходів до надання необхідної допомоги.

Керівник робіт (уповноважена особа підприємства) у свою чергу зобов'язаний:

- терміново організувати надання медичної допомоги потерпілому, у разі необхідності доставити його до лікувально-профілактичного закладу;
- повідомити про те, що сталося, роботодавця, відповідну профспілкову організацію;
- зберегти до прибуття комісії з розслідування обстановку на робочому місці та устаткування у такому стані, в якому вони були на момент події (якщо це не загрожує життю і здоров'ю інших працівників і не призведе до більш тяжких наслідків), а також вжити заходів до недопущення подібних випадків.

До складу комісії з розслідування включаються: керівник (спеціаліст) служби охорони праці або посадова особа (спеціаліст), на яку роботодавцем покладено виконання функцій спеціаліста з питань охорони праці (голова цієї комісії), керівник структурного підрозділу або головний спеціаліст, представник профспілкової організації, членом якої є потерпілий, або уповноважений трудового колективу з питань охорони праці, якщо потерпілий не є членом профспілки, інші особи.

Керівник робіт, який безпосередньо відповідає за охорону праці на місці, де стався нещасний випадок, до складу комісії з розслідування не включається.

Потерпілий або його довірена особа має право брати участь в розслідуванні нещасного випадку.

Комісія з розслідування зобов'язана протягом трьох діб:

- обстежити місце нещасного випадку, опитати свідків і осіб, які причетні до нього, та одержати пояснення потерпілого, якщо це можливо;
- визначити відповідність умов і безпеки праці вимогам нормативно-правових актів про охорону праці;
- з'ясувати обставини і причини, що призвели до нещасного випадку, визначити, пов'язаний чи не пов'язаний цей випадок з виробництвом;
- визначити осіб, які допустили порушення нормативно-правових актів про охорону праці, а також розробити заходи щодо запобігання подібним нещасним випадкам;
- скласти акт розслідування нещасного випадку за формою Н-5 у двох примірниках, а також акт за формою Н-1 або акт за формою НТ про потерпілого у шести примірниках і передати його на затвердження роботодавцю.

До першого примірника акту розслідування нещасного випадку за формою Н-5 (далі - акт розслідування нещасного випадку) додаються акт за формою Н-1 або НТ, пояснення свідків, потерпілого, витяги з експлуатаційної документації, схеми, фотографії та інші документи, що характеризують стан робочого місця (устаткування, машини, апаратура тощо), у разі необхідності також медичний висновок про наявність в організмі потерпілого алкоголю, отруйних чи наркотичних речовин.

Нещасні випадки, про які складаються акти за формою Н-1 або НТ, беруться на облік і реєструються роботодавцем у спеціальному журналі.

Нещасні випадки, що сталися на підприємстві з учнями і студентами навчальних закладів, які проходили виробничу практику або виконували роботу під керівництвом викладача на виділеній підприємством ділянці, розслідуються навчальним закладом разом з представником підприємства і беруться на облік навчальним закладом.

2. Пояснення щодо заповнення акту за формою Н-1.

Акт складається з текстової і кодової частин, які заповнюються відповідно до загальноприйнятих (установлених) термінів, міжгалузевих, галузевих і спеціально розроблених класифікаторів. Коди зазначаються в клітинках з правого боку сторінки акту. Кодування актів за формою Н-1 є обов'язковим.

Пункт 1. У першому рядку число та місяць кодуються відповідно до їх порядкових номерів, а рік - двома останніми цифрами.

Наприклад: дата "1 грудня 1998 року" кодується так:

011298

У другому рядку зазначається і кодується час, коли стався нещасний випадок, наприклад: час "22 година 30 хвилин" кодується так:

2230

Пункт 2. Кодується відповідно до Єдиного державного реєстру підприємств і організацій України (ЄДРПОУ).

Підпункт 2.1. Кодується адреса підприємства відповідно до Класифікатора об'єктів адміністративно-територіального устрою України (КОАТУУ).

Підпункт 2.3. Кодується відповідно до загального міжгалузевого класифікатора "Система позначення органів державного управління (СПОДУ) 1.74.001".

Підпункт 2.5. Назва цеху, дільниці кодується відповідно до галузевого класифікатора (кодифікатора), а якщо його немає, зазначається назва цеху, дільниці відповідно до затвердженого переліку підрозділів підприємства.

Примітка. Коди до пункту 2 і підпункту 2.1 - постійні для кожного підприємства і визначаються за ЄДРПОУ і КОАТУУ.

Підпункт 3.1. Стать кодується так: 1 - чоловіча, 2 - жіноча.

Підпункт 3.2. Зазначається число, місяць і рік народження, а кодується число повних років потерпілого на час настання нещасного випадку.

Наприклад: 45 років -

45

Підпункт 3.3. Професія (посада), розряд (клас) записуються і кодуються відповідно до Державного класифікатора професій (ДК-003-95).

У разі коли потерпілий має кілька професій, зазначається та, під час роботи за якою стався нещасний випадок.

Підпункти 3.4. і 3.5. При зазначенні стажу роботи: загального, за основною професією (посадою), на яку оформлений потерпілий, за виконуваною роботою, під час якої стався нещасний випадок, зазначається і кодується число повних років на момент настання нещасного випадку. *Наприклад: 20 років -*

20

Якщо стаж не досягає року, в текстовій частині зазначається кількість місяців (днів), а кодується - 00. *Наприклад: 9 місяців 2 дні -*

00

Пункт 4. Заповнюється відповідно до Типового положення про навчання з питань охорони праці. Кодування здійснюється, як і в пункті 1, шестизначними кодами - число, місяць, рік. *Наприклад: 04.12.95 - дата проведення (завершення) навчання за професією, вступного, первинного, повторного або цільового інструктажу, останньої перевірки знань з охорони праці -*

041295

У разі невиконання будь-якої позиції навпроти неї ставляться нулі -

00

Пункт 5. Заповнюється відповідно до Положення про медичний огляд працівників певних категорій, затвердженого наказом МОЗ. Кодування здійснюється, як і в пункті 1, шестизначними кодами - число, місяць, рік.

Пункт 6. Під час опису обставин нещасного випадку дається стисла характеристика умов праці та дій потерпілого, викладається послідовність подій, що відбувалися перед настанням випадку, описується, як проходив процес праці, а також зазначається, хто керував роботою або організував її.

Підпункт 6.1. Вид події. Заповнюється і кодується відповідно до зазначеного нижче класифікатора - підрозділ I.

Підпункт 6.2. Шкідливий або небезпечний фактор та його значення. Заповнюється відповідно до ГОСТ 12.0.003 "Небезпечні та шкідливі виробничі фактори. Класифікація". Шкідливий фактор кодується відповідно до класифікатора №6 МОЗ.

Пункт 7. Причини нещасного випадку. Зазначаються і кодуються три причини нещасного випадку відповідно до зазначеного нижче класифікатора - підрозділ II. Основна причина нещасного випадку зазначається і кодується першою.

Якщо причин нещасного випадку більше ніж три, інші причини зазначаються в акті лише у текстовій частині.

Пункт 8. Устаткування кодується відповідно до класу і підкласу вищих класифікаційних угруповань ЗКП (ВКУЗКП). Основні класи і підкласи ЗКП (ВКУЗКП) наведено у підрозділі 3 (Устаткування, машини, механізми, транспортні засоби, експлуатація яких призвела до нещасного випадку).

Наприклад: верстати металорізальні -

381

устаткування гірничо - шахтне -

314

Пункт 9. Зазначається діагноз за листком непрацездатності або довідкою лікувально-профілактичного закладу. Кодується згідно з формою N 23-ТН "Звіт про причини тимчасової непрацездатності".

Підпункт 9.1. У разі перебування потерпілого в стані алкогольного чи наркотичного сп'яніння кодується -

1

Запис робиться на підставі висновку, що складається лікарем, який проводив огляд потерпілого.

Пункт 10. Зазначаються посадові особи і працівники, у тому числі потерпілий, які допустили порушення вимог законодавчих та інших нормативно-правових актів про охорону праці, дії чи бездіяльність яких стали основною або супутньою причиною нещасного випадку (відповідно до пункту 7).

Законодавчі та інші нормативно-правові акти про охорону праці кодуються відповідно до Державного реєстру міжгалузевих і галузевих нормативних актів про охорону праці.

Пункт 12. Зазначається кожний захід окремо. Не слід вносити до цього пункту заходи із накладення стягнень.

КОНТРОЛЬНІ ЗАПИТАННЯ:

1. Наведіть визначення травми, нещасного випадку.
2. Які нещасні випадки підлягають розслідуванню?
3. Наведіть перелік обставин, за яких нещасний випадок визнається пов'язаним з виробництвом.
4. Який порядок повідомлення про нещасний випадок, що стався на підприємстві?
5. Протягом якого строку розслідуються одиночні нещасні випадки з тимчасовою втратою працездатності?
6. Скільки примірників актів форм Н-5, Н-1 складаються за результатами розслідування легкого одиночного нещасного випадку?

- Література:**
1. Скорочений курс лекцій «Охорона праці в галузі» / Г.І. Чижиков, С.А. Гончарова, Ю.К. Доброносів. – Краматорськ: ДД-МА, 2004. – 144 с.
 2. Зеркалов Д.В. Охорона праці в галузі: Загальні вимоги. Навчальний посібник. – К.: «Основа». 2011. – 551 с.

5. Проходження медоглядів :5.1. Попередній 10.08.11 р.5.2. Періодичний Не проводився100811
00**6. Обставини, при яких стався нещасний випадок**

03.01.03 р. о 7 годині майстер Хома В. В. видав завдання теслярам другого розряду Лободі В. Н. і Полякову А.І. на виготовлення заготовок для обрешетування полімерних ізоляторів. Для обробки теслярам були видані бруски з сирію сосни, розміром 60 мм х 60 мм, завдовжки 700 мм, що мали сучки і косошар. У заготовки, при обробці якої стався нещасний випадок, розмір сучка був 50 мм х 60 мм. При обробці тесляр утримував заготовку руками, притискаючи її до направляючої. Під час роботи різальною частиною стругального верстата був вирваний сучок, тесляр не утримав заготовку, і його рука потрапила під дію не захищеної частини ножового валу, внаслідок чого Поляков А.І. отримав велику скальповану рану ІІ, ІІІ, ІV пальців правої кисті з великим дефектом м'яких тканин. Ушкодження сухожиль - розгиначі ІІІ-ІV пальців правої кисті.

6.1. Вид події Дія деталей, що рухаються і обертаються, волокдовання

6.2. Шкідливий чинник і його значення

04.1

7. Причини нещасного випадку

1. Конструктивні недоліки стругального верстата

01

2. Допуск до роботи без навчання і перевірки знань по охороні праці

09.2

3. Невиконання посадових обов'язків

23.1

8. Обладнання, машини, механізми, транспортні засоби, експлуатація яких призвела до нещасного випадку

Стругальний верстат типу ФСА, рік випуску і підприємство-виготівник не встановлені, паспорт і металева табличка на корпусі верстата з технічними характеристиками

загублені

(назва, тип, марка, рік випуску, підприємство-виготівник)

9. Медичний висновок про діагноз ушкодження здоров'я потерпілого

Велика скальпована рана ІІ-ІІІ-ІV пальців правої кисті з великим дефектом м'яких тканин. Ушкодження сухожиль - розгиначі ІІІ-ІV пальців правої кисті.

9.1. Перебування потерпілого в стані алкогольного або наркотичного сп'яніння

Не встановлено

(так, немає)

10. Особи, що допустили порушення законодавства про охорону праці:

1. Заст. директора Потоцький Ю.Д. ДНАОП 1.1.10-1.04-01.

(прізвище, ім'я, по батькові, професія, посада)

ст. 17 закону України "Про охорону праці"

2. Майстер ділянки змісту будівель і виготовлення тари Хома В. В.

(порушення вимоги законодавчих і інших

п.п. 3.4, 3.13, 3.14, 3.16 посадової інструкції

нормативних актів про охорону праці - статті, параграфи, пункти і тому подібне)

11. Свідки нещасного випадку

Лобода Валерій Миколайович, м. Слов'янськ пер. Виноградний, 5, кв. 62

(прізвище, ім'я, по-батькові, постійне місце проживання)

12. Заходи щодо усунення причин нещасного випадку

№ п/п	Найменування заходів	Термін виконання	Виконавець	Відмітка про виконання
1.	Розробити конструкторську документацію на приведення висувного огорожування у відповідність з ДНАОП 1.1.10-1.04-01	22.01.03 р.	За. отд. № 14 Зима А.А.	
2.	Виготовити і виконати монтаж пересувного огорожування	30.01.03 р.	Гол. механік Степанов І.І.	
3.	Провести позачерговий інструктаж з охорони праці для усіх працівників ділянки утримання будівель і виготовлення тари	13.01.03 р.	Майстер Хома В. В.	

Голова комісії

Гол. фахівець з ВІД

(посада)

Члени комісії

Заст. директора

(посада)

Голова ПК

(посада)

Страховий експерт по ВІДСлов'янського відділення ІДФССНС

(посада)

Шарова Л.І.

(прізвище, ініціали)

Потоцький Ю.Д.

(прізвище, ініціали)

Чивикова І.В.

(прізвище, ініціали)

Хохлова Г. П.

(прізвище, ініціали)

« 08 » січня 2013 р.